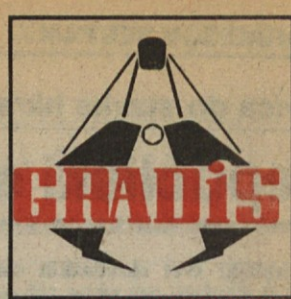

GRADISOV VESTNIK

Leto XXX

Ljubljana, 9. december 1988

Številka 367

Ob vstopu v novo leto 1989

Gradis naj bo še naprej eden, četudi malo edinstven

Vsem članom kolektiva želimo ob pričetku 1989. leta obilo sreče in zadovoljstva, pri delu in v krogu svojih družin. Prepričani smo, da bodo naporji nas vseh ne samo ohranili, ampak okrepili moč in ugled GIP Gradis.

Besedi podjetje, ki jo imamo v napisu firme že vrsto let in ki bo drugo leto dobila tudi formalno ponovno domovinsko pravico v našem zapletenem samoupravnem besednjaku, bomo

morali dati tudi novo vsebino. To bo zahtevno in trdo delo, ki bo terjalo mnogo znanja, inovativnosti, poguma, treznosti pa tudi tveganja. Zlasti pri tem vam vsem skupaj želimo čimveč uspeha.

Naj bo ta Gradis še naprej eden, četudi malo edinstven.

Čestitam v imenu poslovodnega odbora delovne organizacije

Franc Kositer

Poslojpe pošte na Ravnah, ki bo končano do konca leta, bo upravičeno v ponos gradisovcem s Koroškega.

Srečno 89

Pravica do stavke hkrati pomeni tudi odgovornost

Republiški sindikat potrdil predlog stavekavnih pravil

Republiški svet slovenskih sindikatov je na seji 24. novembra obravnaval štiri za sindikat nadvse pomembna področja, ki zadevajo položaj delavca, in to stavke, tako imenovane presežke delovne sile, vprašanje delitve po delu in prostovoljnost včlanjevanja v sindikat. V tem prispevku namenjamo nekaj več pozornosti stavekavnim pravilom.

Sindikalna stavekavna pravila določajo, da imajo delavci pravico s stavko izražati, uveljavljati in uresničevati svoje interese, zahteve in predloge. Stavka je sestavni del sindikalnega boja.

Delavci z osebnim izjavljanjem odločajo o organiziranju stavke, o njenem začetku in koncu ter o razpustitvi stavekovega odbora. Odločitev je sprejeta, ko se je zanjo izjavila večina delavcev v OZD.

Sindikat organizira stavko na zahtevo delavcev in določi stavekove pogoje - čas trajanja, način vodenja in organiziranja stavke, potek dela, način pogajanja za uresničitev zahtev delavcev in pripravi predlog za prekinitev stavke.

Stavko na zahtevo delavcev ali sindikata organizira in vodi stavekovni odbor, ki zagotavlja, da imajo delavci v stavki pravico izražati svoje zahteve, oblikuje zahteve delavcev, v pristojnih organih zastopa in uveljavlja zahteve delavcev, predlaga ukre-

pe za rešitev zahtev delavcev, predlaga ugotavljanje odgovornosti samoupravnih in poslovnih organov, sindikata in drugih pristojnih organov za vzroke stavke, za nepravočasno ali neodgovorno reševanje zahtev, sproti obvešča delavce o poteku razreševanja njihovih zahtev itd.

Stavekavna pravila dajejo tudi možnost organiziranja stavke v dejavnosti (npr. stavka v slovenskem gradbeništvu) in splošne stavke. Tako stavko je treba obvezno najaviti najmanj 15 dni pred njenim začetkom. Vodi jo skupni stavekovni odbor, sestavljen iz predstavnikov delavcev ali sindikata tistih OZD, v katerih je sprejeta odločitev o organiziranju stavke.

OO ZS oziroma konference sindikata v skladu s statutarnimi določbami ZSS na zahtevo delavcev ali stavekovega odbora ugotavljajo odgovornost vodstva sindikata za vzroke stavke in po potrebi sprožijo postopek za njihovo razrešitev.

Sindikat je dolžan preprečevati ugotavljanje odgovornosti zoper delavce, ki so stavkali, ne glede na to, ali so organizirali stavko ali pa v njej samo sodelovali.

Delavcem, ki stavkajo, pripada v času stavke nadomestilo osebnega dohodka v skladu s sindikalno listo. Le-ta je pred leti že obstajala, potem pa so bili prejemki, nadomestila in mate-

rialni stroški opredeljeni v samoupravnih splošnih aktih OZD. Sindikalna lista sedaj pomeni minimum zahtev sindikata do uresničevanja pravic iz dela, pri tem pa v sindikatih poudarjajo, da so vsi prejemki odvisni od rezultatov dela, od dohodkovne možnosti OZD glede oblikovanja mase sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

C. P.

Letos sta Gradisove nagrade podeljevala Boris Pečenko, podpredsednik poslovnega odbora Gradisa za tehnični razvoj in planiranje in Bojan Kovačič, predsednik delavskega sveta delovne organizacije. Na sliki: Milan Novinec iz SPO prejema Gradisovo nagrado.

Odprtih je še veliko dilem in vprašanj

Kriteriji za ugotavljanje presežkov delavcev

Na seji republiškega sveta ZSS, ki je bila 24. novembra, je potekala dokaj polemična razprava tudi o kriterijih za določanje presežkov delavcev in o varstvu njihovih pravic. Razprava je podprla predlagana merila, vendar je bilo precej razhajanj že pri vprašanju, ali so sindikati sploh poklicani, da prvi postavljajo merila za to, kdo je odveč, ali naj to naredijo drugi.

Precej pripomb je bilo na tako imenovane izločitvene kriterije, največ ob vprašanju disciplinske odgovornosti. Ta kriterij so sindikati zavračali, saj naj bi upoštevali načelo, da nihče ne more biti dvakrat kaznovan za isto stvar. Sicer pa naj bi o vseh dilemah spregovorili še v teku javne razprave.

Čprav sedanja ustavna ureditev niti predpisi ne delajo razlik med pojmom ekonomski in tehnološki presežek delavcev, pa v sindikatih menijo, da je potrebno oblikovati inštitut družbene pomoči in to diferencirano od vzrokov za nastanek presežka delavcev. S tem bi sindikat dobil večjo zaščitno vlogo.

Gre torej za dejstvo, da ni isto, ali je presežek delavcev posledica dobrega gospodarjenja in s tem kvalitetne preobrazbe OZD, ali pa je posledica slabega gospodarjenja, slabo vodene razvojne in poslovne politike.

V sindikatih se zavzemajo tudi za nove oblike najrazličnejših delovnih razmerij od sezonskega dela, polovičnega delovnega časa, dela na domu, dela za določen čas, različnih oblik delovnega

časa itd.

Nevarno je to, kot je dejal eden izmed razpravljalcev, da bo kmalu ves delavski razred postal ekonomski presežek, saj marsikateri delavec ne more preživljati svoje družine z osebnim dohodkom, ki v Sloveniji v poprečju znaša 250 mark.

Naj na kratko zapišemo nekaj o samem predlogu kriterijev za določanje presežka delavcev, več pa v prihodnji številki, saj je predlog v javni razpravi po osnovnih organizacijah sindikata.

Predlog predvideva osnovne kriterije, izločilne kriterije in korekcijske kriterije. Na koncu so zapisana navodila za ravnanje sindikata v postopkih določanja presežkov delavcev ter navodilo, kako naj bo to področje obdelano v splošnih samoupravnih aktih OZD.

Osnovni kriteriji zajemajo predvsem usposobljenost za opravljanje dela (zahtevano izobrazbo, zahtevana specialna znanja, delovne izkušnje in psihofizične sposobnosti) in izpolnjevanje pogojev za upokojitve (delavci, ki izpolnjujejo zakonske pogoje naj se takoj upokojijo, za druge pa je treba oceniti možnost predčasne upokojitve).

Izločitveni kriteriji so: delovna doba delavca, zdravstveno stanje in maaterinstvo; **korekcijski kriteriji** pa delovna uspešnost, zdravstveno stanje in socialni položaj.

C. P.

4. redna seja delavskega sveta Gradisa

Velika zadolženost Kovinskih obratov Maribor

Redna, 4. seja delavskega sveta delovne organizacije, 24. novembra, je imela dva dela. V prvem, delovnem delu sta bili osrednji točki dnevnega reda poročilo o poteku sanacije strojegradnje v Gradisu in informacija o poslovanju v prvih devetih mesecih, drugi del pa je bil slavnosten, saj so podelili Gradisove nagrade in diplome.

Zapletlo se je že na začetku, tako kot že na nekaj zadnjih sejah - pri pregledu zapisnika prejšnje seje. Še vedno je ostalo nerešeno vprašanje izplačevanja nagrad za dokončane razvojno-raziskovalne naloge in opravljene recenzije. Ker se vsa zadeva vleče že več kot dve leti (o čemer smo redno poročali), in ker so tudi mnenja služb znotraj DSSS deljena in si nasprotujoča, pa tudi delegati si niso bili v celoti enotni, je delavski svet na koncu sklenil, naj se vsi tisti, ki se čutijo prikrajšane zaradi neizplačanih inovacijskih nagrad, pritožijo na sodišče združenega dela.

Uvodno poročilo o sanaciji strojegradnje v Gradisu je podal **Andrej Rogač**, podpredsednik poslovnega odbora za industrijsko dejavnost. Po njegovih besedah se položaj v Kovinskih obratih Maribor le izboljšuje, vendar ne v takšni meri, kot je bilo zahtevano na zboru Interne banke.

Kljub temu, da imajo Kovinski obrati Maribor dober in tržno zanimiv proizvodni program, so devetmesečno poslovanje zaključili z izgubo, ki sicer ni velika (98,5 milijona dinarjev), bolj pa je zaskrbljujoča zadolženost, saj so dolgovi že dosegli znesek 7,7 milijarde dinarjev, ocene pa kažejo, da se bo ta dolg do konca leta povečal na 8,5 do 10 milijard dinarjev, seveda če ne bomo hitro in učinkovito ukrepali.

Do 10. decembra mora biti znano dokončno stališče sanacijskega odbora v sestavi **Vinko Trafela, Janez Grünfeld in Ivan Fuks**, kaj in kako s Kovinskimi obrati Maribor v bodoče. Sanacijski odbor je na osnovi ugotovitve obstoječega stanja že predlagal nekaj nujnih ukrepov, kot so: takojšnja odprava nekorantnih zalog, okrepitev tozda z novimi strokovnjaki, izboljšanje organizacije poslovanja itd. Nekateri izmed ukrepov so našli plodna tla, saj bi bil v nasprotnem poslovnem rezultatu ob devetmesečnem obračunu še slabši.

• Če se bo položaj v Kovinskih obratih Maribor še slabšal, pa ima poslovodni odbor že pripravljen predlog za uvedbo ukrepa družbenega varstva, ki ga bodo uresničili v sodelovanju s pristojno mariborsko občino.

Plan celoletnega prihodka za Kovinske obrate Maribor za leto 1989 znaša 30 milijard dinarjev. V strukturi je velik delež namenjen izvozu, del tega izvoza je še pod vprašanjem, problem pa je tudi v zamiku plačil iz tujine, ki prihajajo s 60-dnevno zamudo.

Drugi del saniranja strojegradnje se nanaša na urejanje razmer v Kovinskih obratih Ljubljana v likvidaciji in ustanavljanje nove delovne enote, vendar tudi pri tem ne gre brez težav. Prodaja premoženja za enkrat še ne poteka tako kot je bilo planirano. Kupcev za proizvodne prostore skoraj da ni, enako velja tudi za poslovne prostore. Prodanih je le nekaj zalog. S prodajo strojev in opreme ni bilo pričakovati kakšnega večjega uspeha, saj v njih tudi ni večje vrednosti.

• Za prihodnje leto je predvideno, da bi naj Kovinski obrati Ljubljana postali delovna enota tozda Kovinski obrati Maribor. Narejen je tudi že plan proizvodnje in prodaje. Celotni prihodek naj bi znašal 12,9 milijarde dinarjev. Tudi pri tem se pojavlja cela vrsta odprtih vprašanj, saj je nerešen status delavcev v Kovinskih obratih Ljubljana v likvidaciji, še bolj pa bi se zapletlo z uvedbo ukrepa družbenega varstva za Kovinske obrate Maribor:

Plan dela delovne enote Kovinski obrati Ljubljana, je predstavil **Marjan Gostinčar**, vodja posebne ekipe katere naloga je ustanovitev DE z izdelavo jasnega koncepta dela za leto 1989. Plan temelji na proizvodnji in prodaji betonarn za znanega kupca, na kooperaciji z zahodnonemškimi Wirtgenom in na servisni dejavnosti za Wacker.

Po uvodni razlagi so delegati zastavili nekaj vprašanj in odprli nekaj dilem okrog sanacije strojegradnje v Gradisu in sicer: kaj se bo zgodilo v primeru, če nam ne bo uspelo pravočasno prodati predvidenega premoženja s katerim naj bi pokrili dolgove; kje bo tekla proizvodnja DE Kovinski obrati Ljubljana, ko bomo prodali proizvodno halo in kako bo z obratnimi sredstvi; ali je odločitev o ukrepu družbenega varstva za Kovinske obrate Maribor že dokončna; katere so nove predvidene kadrovske okrepitve v KO Maribor, in ali

ima vodstvo delovne organizacije že pripravljen alternativni predlog za primer, če ne bomo pravočasno prodali našega premoženja ter pokrili dolgove in izgube.

Na prvo vprašanje je odgovoril **Vekoslav Pečnik**, podpredsednik poslovnega odbora DO za finančno in računovodsko-analitsko področje. Povedal je, da je res, da kupcev za proizvodno halo in poslovne prostore z denarjem ni. Imamo kupca le za počitniški dom v Biogradu na moru. Prodaja bo opravljena že ta mesec, za dom pa bomo iztržili 8,6 milijarde dinarjev. S tem denarjem naj bi pokrili najnujnejše, da ne bi še naprej plačevali enormne obresti za najete kredite.

Na drugo vprašanje je odgovoril **Andrej Rogač**. Dejal je, da bo DE KO Ljubljana imela svoje proizvodne prostore v tistem delu hale, ki jo ne prodajamo; narejen je tudi seznam opreme, ki je ne bomo prodajali, temveč jo bo rabila DE za svoje normalno delo; opredeljena pa so tudi minimalna obratna sredstva s katerimi bi enota začela, seveda od nule, brez dolgov.

Na vprašanje o predlogu za uvedbo ukrepa družbenega varstva je odgovoril **Franc Kositer**, predsednik PO DO. Poudaril je, da uvedba ukrepa družbenega varstva ni odvisna samo od Gradisa, temveč tudi od širše družbene skupnosti, saj mora svoje soglasje oziroma predlog za ukrep dati občina v kateri imajo Kovinski obrati Maribor svoj sedež, zato je to sedaj le predlog.

Povedal je tudi, da so kadri v KO Maribor dokaj pereč problem, še večji problem pa je pridobiti dobre strokovnjake za delo v takšnem kolektivu, ki ima težave. Takšnih delavcev je vse manj, vodstvo DO pa se vendarle trudi, da bi jih nekaj pridobili.

Glede alternativnega predloga za reševanje težke finančne situacije Gradisa, v primeru če ne bi pravočasno prodali našega premoženja, je **Vekoslav Pečnik** dejal, da ljubljanski tozdi razmišljajo, da bi v skrajnem primeru oni kupili proizvodno halo. Na koncu je bil sprejet sklep, naj vodstvo DO pripravi predlog ukrepanja za primer, da do prodaje ne bi prišlo.

O poslovanju v prvih devetih mesecih letošnjega leta je govoril **Vekoslav Pečnik**. Ker so bili rezultati že večkrat objavljeni (tudi v Gradisovem vestniku), je izpostavil le nekaj vprašanj in dejstev. Poslovni rezultat je bil zadovoljiv, produktivnost je realno nižja kot lani, nekateri tozdi ne dosegajo minimalne akumulacije, število zaposlenih je nižje, vendar še vedno nad planom (Gradis ima 7005 delavcev), tozdi so zelo malo ali nič razporedili v sklad skupne porabe itd.

• Na področju osebnih dohodkov smo v prvih devetih mesecih letošnjega leta zaostajali tako za gradbeništvom, kot tudi za gospodarstvom. Za poprečjem slovenskega gradbeništvam smo zaostajali za 4 odstotke, za poprečjem slovenskega gospodarstva pa za 9 odstotkov. S tako nizkimi osebnimi dohodki je precej naših delavcev pod zajamčenim osebnim dohodkom, za katerega sindikati predlagajo naj bi v bodoče znašal 540.000 dinarjev.

Ker se na razpis za direktorja DSSS ni prijavil niti eden kandidat, je delavski svet DO imenoval za vršilca dolžnosti direktorja DSSS **Franca Hočevarja** za čas do 28. februarja 1989.

S prejšnje seje umaknjeno odločanje o predlogu pravilnika o varstvu pri delu, varstvu pred požarom in varstvu okolja, je bilo tokrat opravljeno. Na pravilnik ni bilo nobenih pripomb več, tako da ga je DS DO dal v potrditev delavskim svetom tozdogov.

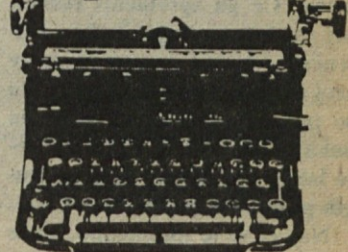
Delegati so tudi sprejeli sklep o pristopu k samoupravnem sporazumu o določitvi kriterijev in drugih medsebojnih pravic in obveznosti vezanih na razdelitev kontingenta detaširanih delavcev OZD, ki izvajajo investicijska dela v ZR Nemčiji.

Na koncu seje so bile imenovane inventurne komisije za popis terjatev, obveznosti in vrednostnih papirjev za združena sredstva; za popis zalog, surovin, materiala, drobnega inventarja ter embalaže v Centralnem skladišču; za popis virov sredstev v počitniških domovih in za popis kadrovskih stanovanj.

Po kratkem premoru je sledila podelitev Gradisovih nagrad in diplom za leto 1988. Nagrajence smo podrobneje predstavili že v prejšnji številki glasila.

C. P.

GRADISOV
VESTNIK
30
L E T

V GE Maribor je kar četrtnina Gradisovih inovacij

Pamet je boljša kot žamet

Pa se je le premaknilo. Tako nekako bi lahko dejali za inovativno dejavnost v Gradisu. Kar nekaj let nazaj prav v gradbeništvu ni bilo zaslediti večjega števila inovacij in kaj čudno se je zdelo nekaterim, od kot naenkrat toliko inovativnih predlogov.

Resnici na ljubo je potrebno takoj pojasniti, da petdeset odstotkov letošnjih novotarij odpade na celjski tozid in mariborsko Gradbeno enoto. Ostalo polovico pa si delijo vsi ostali tozidi. To pa je spet podatek, ki ne vzbujajo nekega pretiranega zadovoljstva. Takšno stanje gre pripisati verjetno dejstvu, da še vedno prevladuje miselnost, da v gradbeništvu ni več »kaj novega pogruntat«.

Prav letošnji uporabni predlogi seveda to demontirajo. Je pa nujno potrebno organizirano pristopiti k inovativni dejavnosti. Prav to so storili v mariborski Gradbeni enoti, ko so pred leti imenovali inženir Mira Primorca za nosilca inovativne dejavnosti v tozdu. Seveda pri tem ne manjka težav, saj nekateri še vedno ne vedo, kaj je normalno delo in kaj je tisto več, kar lahko delavec stori na svojem delovnem mestu.

O tem **Miro Primorac**: »Večina misli, da je inovator tisti, ki izmisli nekaj čisto novega. To ni res. Treba je izkoristiti že znane zadeve in s temi poceniti proces. Iz tega moramo izhajati. V glavnem se mi ukvarjam z tehničnimi izboljšavami.

Izhajamo iz dejstva, da ni nič službena dolžnost. Če imamo na gradbišču dva delavca, ki opravljata enako delo, pri tem pa eden zraven še kreativno misli, drugi pa ne, mora ta, ki misli kreativno še nekaj dobiti finančno zraven. Prav tako je pri tehničnem kadru. Seveda pa je s pomočjo indeksa drugače ovrednotena inovacija »pogruntana« med rednim delovnim časom, kot tista izven njega. Mislim, da je to korektno in pošteno.

Seveda je razlika med nami gradbeniki in drugo industrijo. Pri nas težko naredimo inovacijo, ki bi se ponavljala na vseh gradbiščih. Prihranek je torej ovrednoten samo na enem gradbišču. Če pa spremeniš recimo pri elektromotorju neko malenkost, bo to spremenjeno v vsej nadaljni seriji. Res pa je, da se tudi v gradbeništvu pojavlja nekaj takih rešitev, ki jih kasneje lahko uporabimo tudi na drugih podobnih gradbiščih.

Največ se je spremenilo, ali če

rečem preprosto premaknilo, na področju inovatorstva v Gradisu s prihodom **Miroslave Pascolo**. Z njenim prihodom se je začelo sistematsko delati na tem področju. Res je, da imamo v Gradisu še vedno zelo malo takih inovacij, ki bi lahko služile kot patent. V glavnem so samo racionalizacije.

• Kljub vsem tem premikom na bolje, pa ne smemo biti preveč zadovoljni. Tako je v zadnjem letu bilo samo 50 racionalizacij, pa še od tega jih odpade 25 na dva tozida. To skratka pomeni, da je samo vsaki stotirideseti(!) prispeval kakšno izboljšavo. S tem podatkom smo na repu srednje razvitih držav.

Tudi če pogledam stanje v našem tozdu, ki je prejel priznanje za največ inovacij, ni stanje nič boljše. Lani smo imeli enajst predlogov, letos pa dva več. Kljub temu pa ta številka na tisoč zaposlenih ne pomeni veliko.

Vzrokov za to je več. Res, da je potrebno za pripravo pri nas veliko dokumentacije. Na razvitem zapadu je to dosti enostavnejše, pa tudi finančna stimulacija je nekoliko večja. Pri nas pa v enem letu, toliko navadno traja, da je predlog realiziran, inflacija opravi svoje. Pri nas pač ne gre drugače.

Veliko novotarij pa delavci tudi ne prijavijo. Zato je veliko odvisno od nas koordinatorjev inovacij, ki pa mora imeti veliko podporo tudi v vodstvu tozda. Pri nas bomo zadovoljni šele takrat, ko bo ta številka okoli sto. Zelo slabo smo obdelali racionalizacijo dela. Tega se vsi nekako izogibamo, čeprav so tu ogromne možnosti za velike prihranke.

Tako meni o inovativni dejavnosti inženir Miro Primorac. Verjetno so enakega mnenja tudi vsi letošnji dobitniki priznanj za inovativnost v tozdu GE Maribor, ki so v Kazinski dvorani prejeli spominske plakete. Ob tej priliki jim je spregovoril tudi direktor mariborske enote Franc Gačnik. Franjo Štromajer

Miro Primorac, koordinator inovacij v tozdu GE Maribor sprejema priznanje za najuspešnejšo Gradisovo enoto na področju inovacij.

HE Vrhovo

Leto dni gradnje

Pred enim letom smo v decembrski številki našega glasila, na prvi strani, objavili prispevek pod naslovom HE Vrhovo – končno pričetek gradnje, sedaj pa je že enoletno delo za nami.

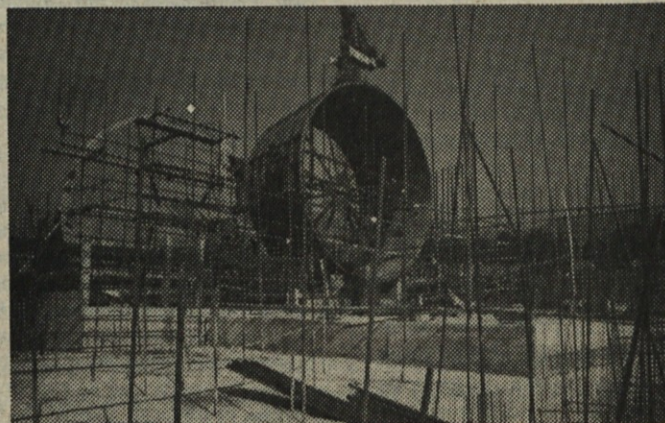
Dela na gradbišču bodoče hidroelektrarne Vrhovo, prve v verigi sedmih elektrarn na spodnji Savi, so stekla 25. novembra lani. Pričetek je minil brez slavnostnih govorov in vgrajevanja temeljnega kamna, Smelt, kot koordinator del, pa ga je začasno prestavil v svojo poslovno hišo.

Projekt gradnje hidroelektrarn na spodnji Savi so takrat imeli nekateri za projekt stoletja, saj naj bi poleg Vrhovega, do konca tisočletja, zgradili še HE Boštanj, HE Blanca, HE Brestanica, HE Krško, HE Brežice in HE Mokrice. Skupna moč teh elektrarn naj bi bila 226,8 MW.

Da bi načrtovano uresničili, bi morali že letos začeti graditi drugo hidroelektrarno v Boštanju (tako je bilo terminsko tudi planirano), vendar, kako sedaj zadeve stojijo, je težko verjeti, da bo do začetka gradnje prišlo v prvi polovici prihodnjega leta. Tako se je potrdil naš strah, ko smo pred letom dni zapisali, »ali smo v Sloveniji sposobni zagotoviti dovolj sredstev za realizacijo projekta verige sedmih hidroelektrarn na spodnji Savi ali pa se bomo morali zadovoljiti le s tremi elektrarnami – Vrhovo, Boštanj in Blanca?«

Gradnjo HE Vrhovo so prevzeli štirje Gradisovi tozdi – GE Nizke gradnje Maribor, Gradbena operativa Ljubljana, GE Maribor in GE Celje, z mehanizacijo pa sodeluje tudi SPO. V času gradnje je gradbišče HE Vrhovo dobilo tudi poseben položaj, postalo je samostojna, začasna delovna enota, ki jo vodi **Željko Petovar**.

Elektrarna Vrhovo, ki bo imela tri turbine s skupno močjo 34,2 MW, bi naj zgradili v 37 mesecih. Gradbeniki zatrjujejo, da ta plan še vedno drži, da bi le denar pravočasno pritekel ves čas gradnje, ker v preteklosti ni bilo vedno tako. C. P.

Priprava na betoniranje turbinskega jaška v HE Vrhovo.

V GE Ravne zmanjšali število zaposlenih

Vsako delo je dobrodošlo

V našem tozdu na Ravnah upajo, da se tako slaba angažiranost, kot je bila v letošnjem letu, v prihodnjem skoraj da ne more ponoviti, je v odsotnosti direktorja dejal tehnični pomočnik Bora Stamenkovič. Razen pošte na Ravnah in Lekove tovarne umetnih zob v Prevaljah, niso gradili niti enega večjega objekta, ker jih v regiji tudi ni bilo. Da kljub temu niso imeli večjih težav, gre zasluga pravočasnem zmanjšanju števila zaposlenih za 33 delavcev, zmanjšanju stroškov in dobri organizaciji pri manjših delih.

Za prihodnje leto že imajo nekaj podpisanih pogodb. Tudi v bodoče bodo ostali prisotni v vseh krajih, kjer delajo že vrsto let. V Cinkarni Celje bo tudi v letu 1989 ostala skupina od 25 do 30 delavcev. Ti sedaj stanujejo v samskem domu v Slovenj Gradcu, v kratkem pa bodo v dogovoru s Cinkarno, znotraj tovarniške ograde, postavili svojo stanovanjsko barako.

Tudi v Mariboru bo v prihodnjem letu ostala skupina 30 delavcev, ki sedaj zaključuje z deli na kotlovnici za TAM. Ta objekt mora biti do konca leta pod streho, končan pa 15. maja prihodnje leto. Potem bodo začeli z adaptacijo samskega doma, prav tako za TAM.

Najbolj oddaljeno gradbišče imajo v Barbarigi, kjer bodo skupaj z GE Celje in GE Koper marca končali drugo fazo gradnje turistično-stanovanjskega naselja.

V domači dolini pa je položaj takšen. Še ta mesec naj bi začeli, skupaj z Ingradom, graditi most v Trbonjah čez Dravo. Most bo dolg 215 metrov in širok 8,4 metra. K projektu sodijo tudi priključne ceste. Ravenčani bodo na-

redili spodnjo konstrukcijo, zgornjo pa Ingrad.

Nadaljevali bodo z nadgradnjo dveh stanovanjskih objektov na Javorniku, bloka 28 in 29. Na obeh bodo ravne strehe nadomestili z naklonskimi strehami in z mansardnimi stanovanji. Za samoupravno stanovanjsko skupnost bodo nadaljevali z vzdrževalnimi deli tudi v prihodnjem letu.

V Prevaljah naj bi v začetku gradbene sezone začeli graditi poslovno-stanovanjski objekt za tržišče, v Dravogradu pa poslovno-trgovinski center. Pred leti največji tozdiv investitor, Železarna Ravne, tudi v prihodnjem letu ne načrtuje večjih novogradenj, tako da bo tam dela malo. Predvsem bo šlo za rekonstrukcije in adaptacije ter vzdrževanje obstoječih objektov.

Kot vse kaže, se bodo Ravenčani ponovno odpravili nekoliko dalje od doma, na področje kjer še niso delali - v Lendavo. Za tamkajšnje terme Lipa naj bi razširili hotelske kapacitete.

Upajo, da bodo lahko tudi v prihodnje sodelovali na Gradisovih projektih v tujini.

C. P.

Zaključna dela na novi Lekovi tovarni umetnih zob v Prevaljah.

Tovarna umetnih zob v Prevaljah

Gradimo za LEK

Proti koncu gre gradnja tovarne umetnih zob, ki jo v Prevaljah za ljubljanski Lek gradi naš tozdiv GE Ravne na Koroškem. Nova tovarna je gradbeno že skoraj končana, sledila bo namestitve opreme in poskusna proizvodnja, redna proizvodnja pa naj bi stekla do poletja prihodnjega leta.

Tovarno gradimo na osnovi skupnega vlaganja Leka in podjetja Ivoclar Vivadent iz Liechtensteina. Lek je prispeval za gradnjo tovarne, tuji partner pa bo dobavil opremo v skupni vrednosti 1,5 milijona švicarskih frankov.

Predvidevajo, da bodo prvo leto proizvodnje izdelali tri milijone zob, od katerih bo en milijon namenjen izvozu, dva milijona pa domačem trgu.

V novi tovarni bodo izdelovali zobe iz najsodobnejših materialov, po najsodobnejši tehnologiji - izdelovali bodo trislojne poliakrilne zobe.

C. P.

Lažje čez Mežo v Dravogradu

Zgradili smo most

V treh mesecih so delavci tozdiva Ravne na Koroškem zgradili most čez Mežo, ki povezuje Dravograd s Črnečami in Libeličami ter s sosednjo Avstrijo.

S pripravo gradbišča in rušenjem starega lesenega mostu so pričeli 11. septembra. Rok za dokončanje del je 29. december, vendar so naši delavci z delom pohiteli, tako da je most od 10. decembra že prevozen, sicer je brez asfaltne prevleke, ki jo ni bilo moč narediti zaradi nepričakovanih nizkih temperatur (tudi minus 16 stopinj Celzija) že v novembru.

Z investitorjem, Skupnostjo za ceste SR Slovenije, so se dogovorili, da bodo asfalt položili spomladi. Ta dela bo najverjetneje opravil tozdiv GE Nizke gradnje Maribor.

Nov most je dolg 40 metrov in širok 9,5 metra. Na vsaki strani ima tudi hodnik za pešce. S tem mostom so na Koroškem trajno rešili povezavo obeh bregov Meže.

C. P.

Most preko reke Meže povezuje Dravograd s Črnečami in Libeličami ter s sosednjo Avstrijo.

Novice iz »totega konca«

Pri gradnji nove orglarske delavnice v Hočah pri Mariboru (o gradnji bomo poročali v naslednji številki), so gradisovci naleteli na bogato naselbinsko najdišče iz obdobja med mlajšo kameno dobo in bronasto dobo. O najdbi so takoj obvestili zavod za spomeniško varstvo, ki sedaj nadaljuje z raziskavami.

•••

O gradnji nove avtobusne postaje v Mariboru smo v glasilu že večkrat poročali. Na nedavnem sestanku gradbenega odbora in izvajalcev so se dogovorili, da naj bi bila otvoritev objekta namesto za dan republike šele konec aprila prihodnje leto, ko Maribor slavi svoj praznik. Toda težave se nadaljujejo. Gradbenike je do sedaj največ ovirala zamuda pri dostavi projektov. Te so prinašali kar sproti. Sedaj pa jim največ težav delajo nekateri kooperanti in obrtniki. Največ težav jim povzroča Monter iz Poljčan, ki krepko zamuja s svojim delom. Zato se bodo z njimi še te dni temeljito pomenili.

•••

V Gradbeni enoti Maribor so že za letošnje leto načrtovali prehod na 40 urni delavnik, vendar niso prejeli ustreznih soglasij. Sedaj je ta možnost dana in delegati delavskega sveta bodo na svoji seji v prvi polovici decembra o tem odločali.

•••

Čeprav se vreme na »tistem koncu« nenehno spreminja, pa zaenkrat še vedno, čeprav smo že sredi decembra, vreme ne ovira gradbenikov. Seveda pa se lahko zgodi, da bo že, ko boste to brali, napadlo toliko snega, da bodo nekatera dela na gradbiščih zamrla.

Franjo Štromajer

V spomin

Milan Arnež

Sredi dela nas je nenadoma zapustil naš dolgoletni sodelavec, projektant in tehnični pomočnik direktorja, arhitekt Milan Arnež.

Kako zelo hitro so se zvrstila naša skupna Gradisova leta. Bil je zvest gradisovec, od diplome inženirja arhitekture vse do danes, skupaj več kot trideset let. V tem času je bil sicer v okviru Mednarodne tehnične pomoči štiri leta v Libiji, vendar ga ta odsotnost ni odtujila iz našega okolja. Bil je tankovesten, senzibilen in pozoren sodelavec.

Rojen leta 1930 je še ujel zadnjo generacijo Plečnikove šole. Tako se je vpliv našega velikega mojstra arhitekture odrazil tudi v njegovem odnosu do tega poklica. Pri vsakem projektu je čutil, kako je to odgovorno delo, kako težko je zadovoljiti vsa pričakovanja in pomiriti sebe.

Milan Arnež

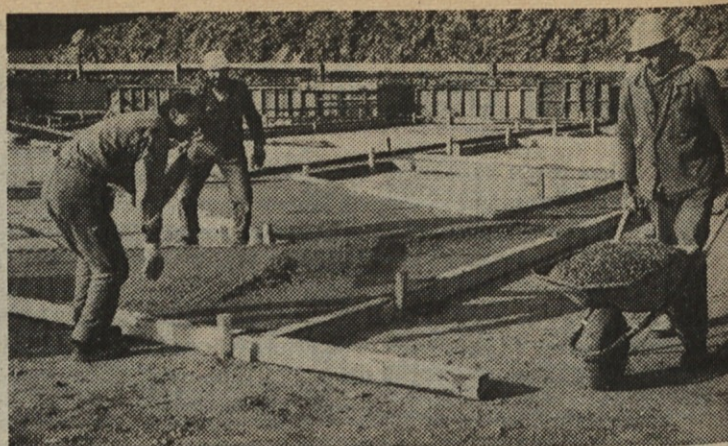
Tako vpet z ideali poklica na eni strani in soočen z vse večjimi zahtevami stroke na drugi strani, se je nesebično predajal najprej projektantskemu in potem vodstvenemu delu. V svojem poslednjem dvobojevanju je ugasnil, ne da bi nam pustil vsaj nekaj upanja v rešitev.

Zavedal se je univerzalnosti poklica. Preizkusil je vse, od arhitekture visokih zgradb, interijerjev, eksterijerjev, opremljanja knjig, filmskih scenografij, pa do karikature in slikarstva. Naj izmed njegovih arhitekturnih del omenimo le tiste, ki so Gradisovcem najbolj znana – to so Gradisovi počitniški domovi. Njegova karikatura je ohranila spomin na dogodke v Gradisu, ki niso zabeleženi v nobenem zapisniku. Tudi Gradisov zaščitni znak je njegov, na kar je bil še posebej ponosen.

Agresivnosti ni prenašal, vselej se je pri svojem delu opiral predvsem na človečnost. Tako je iskal ravnotežje med sabo in svetom, svojo pomiritev.

Spoštovali bomo njegovo pripadnost in delo, kot bomo varovali spomin na svetle trenutke skupaj uravnane življenja v našem Biroju za projektiranje. Ohranili bomo spominsko sled, ki jo je vtikal v naš Gradis njegov Milan Arnež.

Kolegi iz Biroja Ljubljana

Izdelava temeljev za cerkev Sv. Duha v Celju.

V enem letu bo delo moralo biti opravljeno

Cerkev Sv. Duha v Celju

V začetku oktobra so delavci našega tozda GE Celje začeli s pripravljalnimi deli za gradnjo nadomestne cerkve Sv. Duha in župniškega doma na Ostrožnem v Celju. Novogradnja obsega izgradnjo cerkve, zvonika z nadstreškom in vhodom, župnišča in pastoralnega dela. Rok za dokončanje gradbenih del je oktober naslednje leto.

Zaradi visoke talne vode in slabo nosilnih tal je bilo treba odstraniti humus in nasutje ter ga nadomestiti s tamponsko blazino visoko 1 do 1,5 metra. Narejenih je tudi večina temeljev.

Cerkveni del in zvonik bosta narejena iz armiranobetonske konstrukcije z montažnimi AB nosilci in lesenim ostrešjem. Župnišče in pastoralni del bosta enonadstropni opečni zgradbi z enokapno streho in lesenim ostrešjem. Cerkev bo imela kritino iz tegola canadesse.

Velikost cerkve je 38,88 metra krat 38,88 metra, visoka pa je 28 metrov. Vse štiri zgoraj omenjene enote cerkve bodo deljene z diletacijami.

Na gradbišču dela kakšnih 40 delavcev, ki so nastanjeni v samskem domu v Celju, prehranjujejo pa se v jedilnici na gradbišču.

C. P.

Tihožitje!

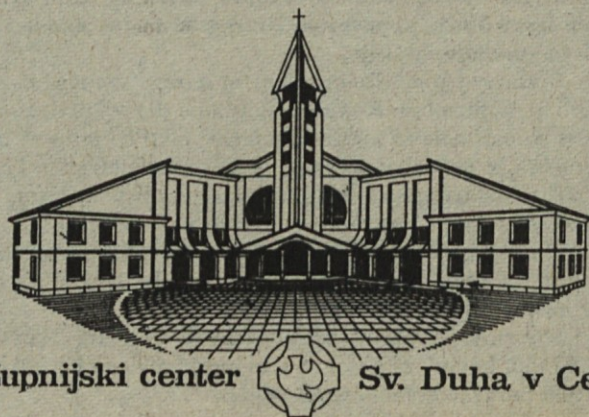
*Že kaže zima nam zobe,
v naravi vse narobe gre,
al' preveč se ji mudi,
mnogokrat pa zamudi.*

*So štirje letni časi bili,
že dolgo tudi teh več ni,
že narava se maščuje,
ker je človek ne spoštuje.*

*Tud' sonce več tako ne sveti,
tako pozimi, kot poleti
in zrak že vse preveč smrdi,
vse več že bolnih je ljudi.*

*Vse se spremenilo je,
tako narava kot ljudje,
so taki časi že prišli,
da na tem svetu več lušno ni!*

Karolina Pajmon

Župnijski center Sv. Duha v Celju

Takšna bo cerkev Sv. Duha v Celju po končani gradnji.

Za boljšo povezavo v Kopru

Most čez Badaševico

Zaradi boljše povezave med stanovanjskim naseljem Seme-dela in industrijsko cono v Kopru, je bilo potrebno zgraditi most čez Badaševico. Delo je Skupnost za ceste Slovenije zau-pala tozdu GE Koper, projekti pa so bili narejeni v Biroju za projektiranje Maribor; vodja projekta je Peter Koren.

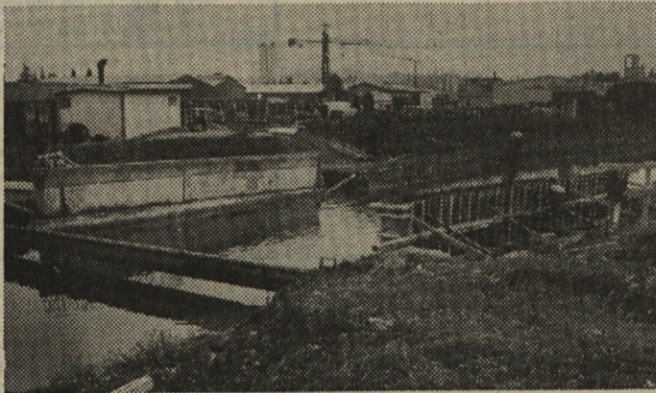
Objekt premošča Badaše-vico v treh razponih. Spodnjo konstrukcijo tvorita dva vmesna stebra in dva krajna opornika. Vsaka podpora je temeljena na treh jeklenih pilotih premera 812 milime-trov, ki s svojimi konicami stojijo v trdnejših flišnih ozi-roma glinastih plasteh. Piloti, 12 jih je, so polno armirani.

Gornjo konstrukcijo pred-stavljajo tri kontinuirana pol-

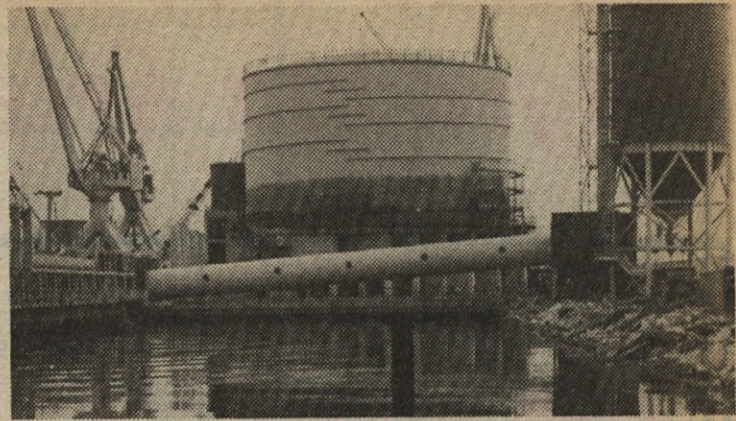
ja. Prekladno konstrukcijo vsakega polja tvori po 14 T nosilcev. Nosilci srednjega polja so prednapeti s po enim kablom, nosilci krajnjih polj pa so klasično ojačani z re-brasto armaturo.

Most bo dolg 27 metrov, širok pa 14,5 metra. Na obeh straneh bosta hodnika za pešce. Zgrajen naj bi bil do konca leta.

C. P.

Gradnja mostu čez Badaševico v Kopru hitro napreduje.

Silos za glinico v Luki Koper stoji na temeljih, ki so jih naredili de-lavci tozda GE Koper. Kompletan objekt stoji na pilotih.

Angažiranost v prihodnjem letu

Ali bo za GE Koper dovolj dela?

O napovedih glede angažiranosti tozda GE Koper v letu 1989 smo se pogovarjali z direktorjem Francem Plazarjem. Njegova zaskrblje-nost ni odvečna, saj je dela na Obali malo, konkurenca pa je velika in dostikrat podprta s številnimi botri, ki ne izbirajo sredstev.

V prihodnje leto bodo Kopr-čani prenesli nekaj objektov, kot so: Barbariga, cementarna Giulio Revelante v Pulju, Istra benz v Serminu in še nekaj manjših, pridobiti pa bo treba še precej novih projektov.

Ponovno bodo imeli večje gradbišče v Luki Koper, kjer bo do gradili podaljšek obale za kontejnerje z zaledjem. To bo tehnično precej zahteven poseg, saj bo tudi ta podaljšek stal na pilotih. Vrednost del ocenjuje na 10 milijard dinarjev.

Na Obali se pripravljajo tudi na gradnjo avto ceste na odseku ankaranskega križišča do križiš-ča Slavček v Kopru. Predvideva se, da bi z deli pričeli aprila ali maja prihodnje leto. Koprski Gradis je predvsem zainteresir-an za gradnjo objektov na tej av-to cesti – predvidenih je pet mo-stov.

Zanimivo je seveda tudi tržiš-če Istre, kjer je Gradis, predv-sem preko poslovne skupnosti Euroturist, prisoten od leta

1975, nekaj zadnjih let pa tudi preko drugih investitorjev. V Istri imajo kar precej načrtov, a bolj malo denarja, pa tudi kon-kurenca je številna. Vsak posel v Istri bi bil še kako dobro došel.

Veliko naporov vlagajo v toz-du, da bi na področju Obale in cele Primorske, to pa je pas ši-rok nekaj kilometrov, dolg pa 200 kilometrov, ponudili Gradi-sov sistem globokega temelje-nja. To jim uspeva s spremenlj-i-vim uspehom. Temeljenje še opravijo, potem pa se zgodi, da objekt gradijo drugi. Upajo, da se to ne bo zgodilo z novim ob-jeptom za zavarovalnico Triglav in poslovnim centrom v Kopru.

Precej sredstev so skupaj s SPO vložili v rekonstrukcijo kamnoloma v Črnem kalu. Ra-čunajo, da bodo z novim letom lahko pričeli s proizvodnjo na novi primarni veji, ki ima večjo kapaciteto. Ocenjujejo, da bi lahko dvakrat povečali sedanjo proizvodnjo, ki znaša 350.000 kubikov.

C. P.

Dodatno delo v tovarni cementa Giulio Revelante v Pulju

Hala za klinker

V puljski tovarni cementa Giulio Revelante so se odločili posodo-biti že precej zastarelo tehnologijo izdelavo cementa. Da bi to nare-dili, bo treba adaptirati nekatere proizvodne prostore, potrebnih pa bo tudi nekaj novogradenj.

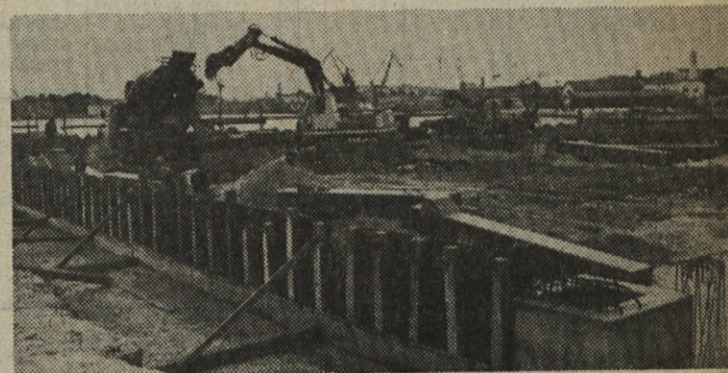
Poleti so delavci tozda GE Koper v tej cementarni odprli novo gradbišče. Začeli so z rekonstrukcijo in novogradnjo hale v kateri bo mlin za cement ter deponija za premog. Obe hali sta bili izdelani v OGP. Prva ima tlorisne dimenzije 42 x 18 metrov, druga pa 25 x 23 metrov.

Pred kratkim so pridobili še en objekt – skladišče in garderobe. Tudi to bo montažna hala, izdelana v OGP. Temelji so točkovni, tlo-ris hale pa je 32 x 20 metrov.

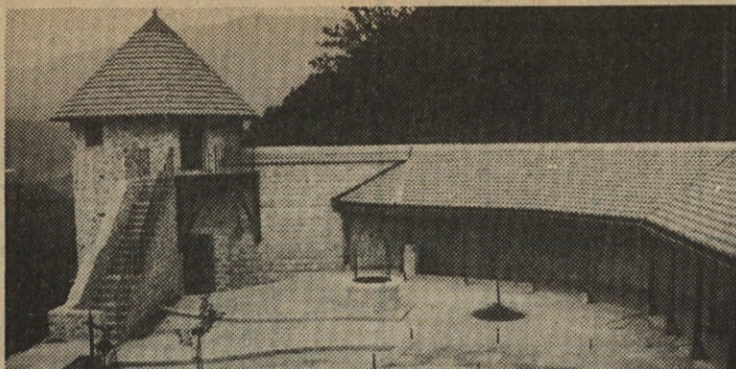
Čaka pa jih še en objekt – hala za klinker. Zaradi slabo nosilnih tal je objekt v preprojektiranju in ga bodo začeli graditi takoj zatem, ko pridejo popravljene projekti.

Na gradbišču dela 35 delavcev, ki stanujejo v delavskem naselju v Barbarigi in jih z avtobusom vozijo v Pulj.

C. P.

Betoniranje temeljev za skladišče in garderobe v tovarni cementa Giulio Revelante v Pulju.

Grajsko dvorišče z vodnjakom bo primerno za manjše prireditve.

Sedemstoletni grad – dragulj pod Humom

Grad Tabor nad Laškim

Gradov na Slovenskem niso uničili Turki, ampak smo jih uničili sami, torej jih moramo tudi obnavljati sami. Tega se vse bolj zavedamo nekaj zadnjih let, vendar nam pomanjkanje denarja onemogoča uresničevanje zastavljenega. Obnovitvena dela trajajo po deset let in več (Borl, ljubljanski grad itd.), razen v primeru, ko obnovitev ne financiramo le z denarjem namenjenim kulturi, temveč se kot investitor pojavi delovna organizacija. V primeru obnovitve gradu Tabor je to bila pivovarna Laško. Obnovitvena dela je uspešno izvedel naš tozđ GE Celje, tako da je bila otvoritev prenovljenega gradu 10. novembra.

Grad Tabor nad Laškim so začeli graditi v 13. stoletju, do današnjih dni pa ga je zob časa načel, da je od njega ostalo le obodno zidovje pravokotnega stolpa in je bil pötreben temeljite obnove.

Vse je bilo dokaj žalostno do trenutka, ko je grad odkupila Pivovarna Laško ter se odločila za temeljito obnovo in dograditev, delo pa je zaupala našemu tozđu GE Celje. Sedaj, ko je grad v celoti obnovljen, je podoben prvotni podobi. Sestoji se iz pravokotnega in krožnega stolpa, grajskega obzidja in grajskega dvorišča.

Opravljenih je bilo tudi nekaj dodatnih del, ki jih prvotni projekt ni obsegal, kot so: prostor za smeti, plinska postaja, hidroforna postaja, dostopna pot z opornim zidom za dostop na grajsko dvorišče in še nekaj manjših del.

Ker smo o gradu precej obširno pisali v eni izmed prejšnjih števil Gradišovega vestnika, naj ga tokrat, ob otvoritvi, za oživitve spomina, opišemo bolj na kratko.

Pravokotni stolp je v celoti namenjen gostinski ponudbi. Restavracija je v dveh etažah, glavna kuhinja je v kletnih prostorih, hrano pa vozijo z dvigalom. Ta stolp je namenjen manjšim skupinam, saj je v njem le 60 sedežev. Med obema etažama je do potankosti izdelan ameriš-

ki bar z udobno zofo ob okroglem marmornatem točilnem pul-tu. Mansarda je urejena v posebno sobo za zaključene družbe ali poslovne razgovore.

Obzidje stolpa je debelo meter in 30 centimetrov. Skupna neto površina pravokotnega stolpa znaša 298,5 kvadratna metra. **Krožni stolp** je v celoti zgrajen na novo. Druga klet je namenjena vinoteki s 1500 steklenicami vina, v prvi kleti pa je ekspres bar. V prvem nadstropju je poročna dvorana, ki je vizuelno povezana z galerijo nad njo. Galerija je sestavni del poročne dvorane, od koder bo možno spremljanje poročnega obreda, ker utesnjenost poročne sobe ne omogoča vstop večjemu številu oseb.

Skupna neto površina krožnega stolpa znaša 79,3 kvadratne metre.

Oba stolpa povezuje **grajsko obzidje**, ki je pokrito s streho po vzoru romunskih srednjeveških gradov. Obzidje je bilo v celoti na novo zgrajeno.

Znotraj obzidja je tlakovano **grajsko dvorišče** z vodnjakom. Na njem je prostora za okoli 80 gostov. Uporabljali ga bodo tudi kot prireditveni prostor, saj naj bi tja prenesli komorni del ljubljanskega festivala.

Za opravljeno delo Celjani zaslužijo pohvale. Ta sektor je bil v tozđu izbran za najboljšega v letošnjem letu. Še enkrat, čestitamo!

C. P.

Obnovljen grajski dvorec v Slovenj Gradcu

Vrata za Rotenturn

Na prste ene roke bi lahko našteali tiste slovenske graščine, ki smo jih v zadnjih letih obnovili in oživeli. Med temi je tudi slovenjegraška graščina Rotenturn, ki jo je s precejšnjimi sredstvi obnovila beograjska delovna organizacija Progres, pri obnovitvi pa je sodeloval tudi Gradisov tozđ GE Gradnje Ptuj, natančneje njegov mizarski obrat.

Rotenturn, mestna graščina, stara šola ali grajski dvorec je povsem spremenila podobo. Pred dvema letoma še zapuščen in razpadajoč grad, kjer so ljudje samo še odlagali smeti ali pa parkirali avtomobile, je danes impozanten dvorec, kjer večino prostora zavzema Progres, v njem pa so našli prostor tudi manjša zasebna prodajna galerija, butik, kavarna in še nekateri drugi.

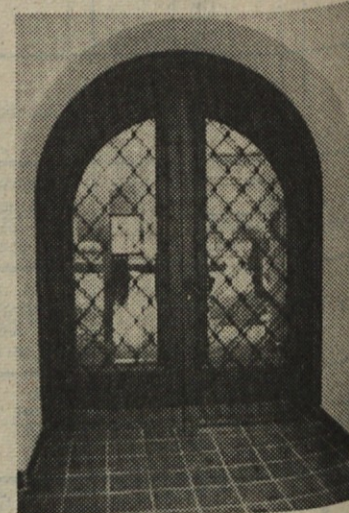
Pri obnovi je sodeloval tudi mizarski obrat ptujskih Gradenj, kjer so za Rotenturn izdelali večino oken in vrat. Najbolj zahtevna je bila izdelava devetih masivnih vrat izven standardov in izdelava glavnih vhodnih vrat v graščino, ki so visoka več kot štiri metre. Na Ptujju so delo dobro opravili, tako da je, zahval-

Največ dela je bilo z vhodnimi vrati.

jujoč tudi njim, Rotenturn dobijo novo podobo.

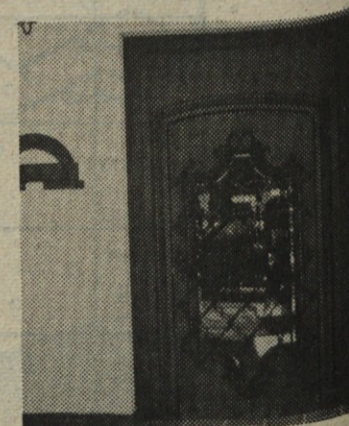
C. P.

Dvoje izmed lepših vrat, ki so jih za Rotenturn naredili v GE Gradnje.

• Tozđ GE Celje je bil eden izmed pokroviteljev 16. tedna domačega filma, ki je bil v Celju od 8. do 15. novembra.

Omogočil je prikazovanje filma Kavka, ki govori o prijateljstvu dveh dečkov iz različnih okolij. Eden je iz bogate meščanske družine, starša sta ločena, živi pri očetu. Drugi je otrok ulice, brez matere, oče pa je v zaporu...

Vrata za drogerijo ZALA.

30 let pri Gradisu v tozdu GE Maribor.

Priznanja za 10, 20 in 30 let dela

Zanimivo je, da se število jubilarov v zadnjih letih nenehno večja. Letos je bilo kar 36 takih, ki so pri tozdu GE Maribor že 10 let, dvajset let dela je zabeležilo 11 delavcev, kar 14 pa je bilo takih, ki so zvesti Gradisu že polnih 30 let.

Vse to kaže na veliko pripadnost podjetju ter hkrati tu na urejenost sredine v kateri delajo. Med temi jubilarji srečujemo tudi taka imena za katera lahko trdimo, da so hkrati tudi steber enote. Seveda si v gradbeni enoti Maribor želijo, da bi tudi tisti, ki so letos prejeli priznanje za desetletno delo nekoč bili med tistimi, ki bodo prijeli priznanje za tridesetletno zvestobo Gradisu.

Deset let delovne dobe so letos obeležili **Ivan Bistovič, Andrej Cingesar, Kristina Dvoršak, Marko Erjavc, Alojz Fajfar, Adela Ferlež, Štefan Furjan, Majda Golob, Stjepan Hohnjec, Ibrahim Husič, Silva Ivanovski, Ljubomir Jankovič, Adolf Jerič, Branko Kokol, Franjo Kokot, Mijo Kostanjevec, Šimun Kos, Ivan Kralj, Igor Kristl, Asim Kuljanovič, Vladimir Majhen, Zdravko Mihalina, Milenko Mladjenovič, Drago Novak,**

Slavko Petrič, Stjepan Picek, Ivan Polanec, Janez Roj, Dušanka Stankič, Silvester Škerget, Ivan Verhej, Josip Vidovič, Boro Vranješ, Aleksander Žižek, Stanko Župancič ter Ferid Muminović.

Med tistimi, ki so zvesti podjetju že dvajset let pa zasledimo imena kot so **Franjo Cesar, Josip Cestar, Marijan Furjan, Josip Hasnoš, Štefan Levčič, Zmago Lunder, Djordje Munjas, Slavko Novak, Ivan Pavlovič, Alojz Rajter ter Ladislav Škvorc.**

Poglavje zase pa so seveda tisti, ki so prejeli letos priznanje za 30 letno delo v Gradisu. To so **Erika Belec, Franjo Blažon, Stanko Bratuša, Štefan Gjerek, Ferdinand Habjanič, Jože Janžek, Avgust Kerman, Angela Kokot, Ljudmila Lorenčič, Stjepan Malašič, Franc Senjur, Marija Tot, Peter Tratnjak ter Milan Zagorec.**

Franjo Štromajer

Nagrade najprizadevnejšim

Že vrsto let v tozdu GE Celje podeljujejo tozdove nagrade in priznanja ter izberejo najuspešnejši sektor. Letošnja podelitev je bila na seji 8. novembra. Podelili so štiri nagrade, deset priznanj in razglasili najboljšo delovno enoto oziroma sektor.

Izmed prispelih predlogov je komisija za podeljevanje tozdovih nagrad izbrala takole:

– nagrade so prejeli: **Latif Jusić**, KV tesar, v Gradisu 20 let; **Anton Vuk**, skladiščnik, v Gradisu 28 let; **Mijo Čujić**, KV strojnik, v Gradisu 21 let in **Ani Vončina**, ekonomski tehnik, v Gradisu 27 let.

– priznanja za uspešno delo so prejeli: **Ivan Lukačič**, gradbeni delovodja, v Gradisu 10 let; **Jozo Šamonik**, KV zidar, v Gradisu 12 let; **Cvijan Glamočak**, KV tesar, v Gradisu 18 let; **Mehmed Samardžić**, KV zidar, v Gradisu 10 let; **Jože Herman**, gradbeni delovodja, v Gradisu 16 let; **Radovan Kerezović**, KV skladiščnik, v Gradisu 12 let; **Šerif Muherina**, PU betoner, v Gradisu 11 let; **Ahmet Hegić**, KV zidar, v Gradisu 15 let; **Brane Strniša**, gradbeni tehnik, v Gradisu 10 let in **Stane Čoh**, gradbeni delovodja, v Gradisu 24 let.

– diplomu za najuspešnejšo delovno enoto je prejel sektor **grad Tabor Laško.**

C. P.

Dočakal je Abrahama

Ivan Masten – Janko

Petdeseti rojstni dan, ko človek dočaka Abrahamovo starost, je že sam lep jubilej, dostojen primerne praznovanja. Če pa hkrati praznuje še 30 let dela in to pri Gradisu, oziroma Kovinskih obratih Maribor, je to že res lep dogodek.

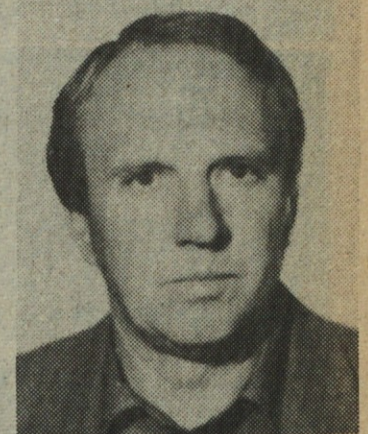
Ivan Masten, oziroma Janko, kot ga kličemo, je prišel v Gradis leta 1953 in se tri leta kasneje izučil za krovskega kleparja. Z odnosom do dela, znanjem in tovariški odnosi je hitro postal skupinovodja in opravljal najzahtevnejša dela doma in v tujini.

Z delovno zagnanostjo in strokovnostjo je tudi napredoval in sedaj že pet let opravlja dela in naloge delovodje oziroma vodje krovsko kleparske dejavnosti. Prav tako je bil in je še aktiven v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah.

Da Janko res goji tovariške in prijateljske odnose in da je med sodelavci zelo priljubljen, je pred nedavnim pokazala tudi udeležba sodelavcev na praznovanju njegovega dvojnega jubileja. Ob prijetni zakuski in iz-

ra smo se pogovarjali kar lep čas in mu na kraju zaželeli še na mnoga leta, veliko zdravja ter delovnih uspehov.

Srečko Friš

Ivan Masten iz Kovinskih obratov Maribor je bil dvojni jubilar – ima 30 let delovne dobe, srečal pa je tudi Abrahama.

Jubilanti v KO Maribor

Že po tradiciji v Kovinskih obratih Maribor na svečani proslavi ob 29. novembru podelimo priznanje tistim članom kolektiva, ki imajo 10, 20 ali 30 let delovne dobe.

Letos so za 10 let dela prejeli priznanja **Marjan Baskar, Jakob Bezjak, Josip Kasapovič, Darko Milošević, Ljubomir Rojko, Rado Steineker, Ivan Veršič** in **Emerik Zavernik.**

Delavcev z dvajsetimi leti delovne dobe ni bilo, zato pa so bili štirje, ki so zaposleni že 30 let. To so **Franc Kline, Ivan Masten, Stanko Mlakar** in **Štefan Roj.** Jubilarom sta priznanja izročila tehnični pomočnik direktorja **Ludvik Černivec** in predsednik delavskega sveta **Edvard Narat.**

Lep jubilej pa je praznoval **Slavko Onič**, v Gradisu dela namreč že 40 let. Ob čestitkah je prejel tudi knjižno nagrado.

Menim, da bi bilo prav, če bi takšna priznanja podeljevali tudi za 35 in 40 let dela.

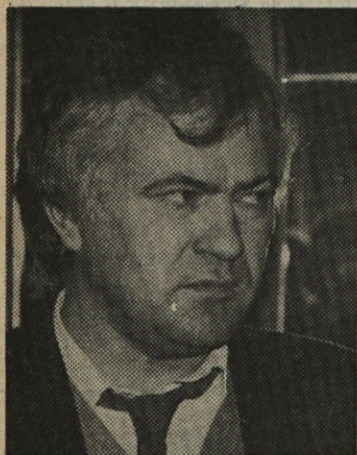
Vsem jubilarom iskrene čestitke!

Srečko Friš

Priznanja za najboljše delavce

Kako prav so imeli tisti, ki so pred leti, v mariborski Gradbeni enoti predlagali podelitev tozdovih priznanj. To se je pokazalo tudi letos, saj je komisija prejela kar 57 predlogov, od tega tudi tri za najuspešnejša gradbišča in zunanje sodelavce, ki so zaslužni za uspešen razvoj tozda.

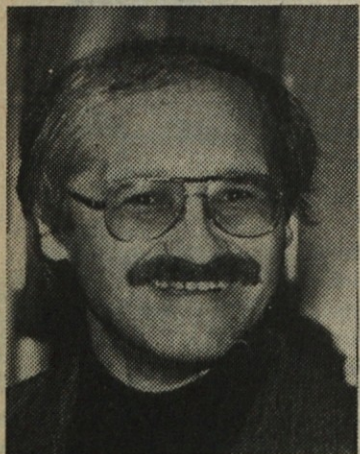
Letošnja podelitev je bila v obnovljeni Kazinski dvorani mariborskega gledališča, kar je dajalo temu trenutku še poseben čar. Na slovesnosti so podelili tudi priznanja tistim delavcem, ki so v Gradisu že 10, 20 in trideset let ter inovatorjem, o čemer poročamo posebej. To je bila hkrati tudi letošnja proslava ob dnevu republike, čeprav se je za-

Stane Fidler

taknilo pri prevozu učencev osnovne šole iz Bučkovcev, ki bi naj izvedli kulturni program. Mraz je pač premočno pokazal zobe.

Kljub temu je bilo slovesno, saj je aplavz občinstva potrdil pravilno odločitev komisije, ki ni imela lahkega dela. Za izredne zasluge za razvoj tozda, tako piše na priznanju – letos je bila na plaketi silhueta objekta STTC in Carinarnice, so priznanje prejeli Vlado Čač, Bogo-

Andrej Peteln

mir Čerko, Franc Čontala, Anton Šafarič in Borut Verhovčak.

Drugo nagrado so prejeli Anton Buček, Stanko Golob, Anton Arklinič, Miro Kranjc, Franc Rajh, Stjepan Jambročič, Marija Pajtak, Željko Lazar, Ivan Škvorc ter Stanislav Zadravec.

Tretje po vrsti priznanje pa so prejeli Ivan Hutinski, Slavko Boljčević, Stjepan Hren, Vladimir Kramar, Anton Hižak, Ivan Mikac, Marjan Kuhar, Šalja Sokol, Franc Muršec in Dragutin Mlinarič.

Posebno priznanje so prejeli tudi delavci, ki so delali na gradbiščih Sladki Vrh in STTC-BDC ter razvojna skupina za izgradnjo novega obrata v Dogošah pri Mariboru.

Tozdovo priznanje je letos prejel tudi Vukašin Ačanski iz mariborskega Biroja in sicer za velike zasluge pri skrbno načrtovani prenovi SNG. Znal je pri-sluhniti zahtevam in željam ope-

Vukašin Ačanski

rativne, predvsem glede varnosti in tehnologije gradnje. V tozdu so mu hvaležni, ker je bil s svojimi strokovnimi nasveti in rešitvami na razpolago vsak trenutek gradnje.

Stane Fidler iz SPO je letošnje priznanje prejel, kot je bil o rečeno v obrazložitvi, tudi za njegov prefinjen posluš in ne v posameznih tehnoloških rešitvah, temveč tudi v smotrnosti naložbe, za katero je vztrajal, da mora biti vzorčna in primerno izhodišče nove generacij-separacij in

Slovesna podelitev priznanj je bila tokrat v Kazinski dvorani.

Andrej Peteln iz DSSS je prejel priznanje za skrb in popolnost vseh tehnoloških zamisli pri novi »tovarni betona«. Nova računalniško vodena betonarna v Dogošah je primer uspešne investicije, kjer sta bila združena znanje in sredstva. Prav za prenos znanja v stvarnost ima letošnji dobitnik največ zaslug.

Po končani slovesnosti so letošnjim nagrajencem nazdravili še v prelepem predverju obnovljene Kazinske dvorane s kozarčkom štajerske kapljice, z željo, da bi bili še v naprej tako uspešni. Kot vedno, je tudi to svečanost uspešno povezoval Jože Grobler.

Franjo Štromajer

Deset let je bdela nad kvaliteto dela na SNG

Zaslužna za kakovost

Branka Skrbinjek sicer ni bila zaposlena v Gradisu, je pa z njim tesno povezana. Trideset let je kot nadzorni organ bdela nad kvaliteto izvajanja del, zadnjih deset let pa je nadzorovala gradnjo pri obnovi in izgradnji Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru. Pred kratkim se je upokojila.

Ni sicer navada, da se gradbeniki tako prisrčno poslovijo od nekoga, ki jim je na trenutke tudi »grenil« dneve. Tako je pač delo predstavnikov nadzornih služb. Toda od Branke se je poslovilo veliko Gradisovih sodelavcev, ki so ji stisnili ob slovesu roko in »ji oprostilo trenutke, ko si niso bili enotni.«

Morda je tudi ona kaj doprinesla k temu, da lahko v Gradisu poleg »roka in strokovnosti zapišemo še KAKOVOST«. Za desetletni »nastop« na teatru ji je direktor mariborske gradbene enote Franc Gačnik v imenu Gradisa predal skulpturo Don Kihota.

Štrof

Skulpturo Don Kihota je Branki Skrbinjek izročil Franc Gačnik.

Nagrajenci v GO Ljubljana

Tudi v Gradbeni operativi Ljubljana so kot vsako leto podelili priznanja delavcem, ki so zaposleni 10, 20 ali 30 let, inovatorjem v tozdu, desetim delavcem pa so podelili tozdove nagrade. Na slovesnosti, ki je bila 17. novembra, je priznanja podeljeval predsednik delavskega sveta tozdu Djuro Ličanin, vsem pa je čestital tudi direktor Gradbene operative Jože Ločnikar, oziroma se jim zahvalil za prizadevanje pri delu.

Priznanje za deset let dela so prejeli: Vladimir Bahlen, Mehmed Bašič, Hasan Beganovič, Nezir Bistrič, Dušan Bistrotič, Mira Božovič, Ismet Čaušević, Dušan Čulibrk, Marinko Čulibrk, Teodor Danilovič, Milivoj Djurdjevič, Ivo Dorič, Asim Dubica, Behad Durakovič, Ranko Džurič, Redžep Fazlija, Borut Grabec, Suvad Hadžič, Hamdija Hadžipašič, Nijaz Handanovič, Emin Hodžič, Nazif Hodžič, Ferid Hozdič, Zlata Hribar, Hasib Husanovič, Besim Huskič, Blaže Ilič, Čedo Ilič, Boro Jevtič, Lako Karač, Ferid Kendič, Ajiz Keranovič, Fajik Keranovič, Niko Komljenec, Irena Kramar, Ante Martinovič, Teufik Medič, Began Mujkič, Sadik Mujkič, Stjepan Nadž, Stojan Nikič, Majda Novak, Fe-

him Omanovič, Sejad Omerovič, Hasan Pajalič, Fuad Palič, Danica Pogačnik, Rifat Rama, Milorad Rodič, Hikmet Salešević, Alojz Semenič, Rade Stančič, Silva Studen, Sead Suljkanovič, Djuro Šević, Ibro Štulanovič, Ziad Tatarevič, Husein Vučkič, Dušan Zeljkovič in Marija Žugič.

Priznanja za 20 let dela so prejeli: Gradimir Cvetkovič, Slavoljub Djordjevič, Sulejman Džebo, Antun Janušič, Mustava Kadirič, Hasan Kovačević, Panto Kovačević, Nenad Maksimovič, Jože Rotar, Mile Šević, Franjo Šipuš in Miroslav Zevnik.

Delavcev s **tridesetimi leti delovne dobe** imajo letos v Gradbeni operativi sedem. Ti so: Štefan Cipot, Stanislav Glavač, Ivan Kihás, Slavko Kihás, Adam Kušen, Jože Mencinger in Leopold Tomc.

Priznanja za inovacije so prejeli: Damjan Klemenčič, Sergej Gala, Darko Pangert, Josip Stančin, Janez Bukovec, Vlado Herman, Dušan Košir in Antun Janušič.

Nagrajenci tozda Gradbene operative Ljubljana pa so: Daniela Janžekovič, Grga Jularič, Jožica Kolar, Radenko Marič, Šemso Mehič, Salih Merdanovič, Vinko Plastič, Ivan Praprotnik, Ramiz Suljič in Franc Zelenko.

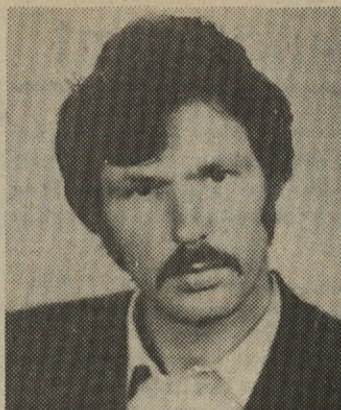
Vsem tudi naše čestitke!
M. M.

Nagrajencem je čestital tudi direktor tozda Jože Ločnikar.

Nekatere nagrajence so zadržale delovne obveznosti in se slovesne podelitve priznanj niso mogli udeležiti. Tako na sliki tudi ni vseh dobitnikov tozdovih priznanj.

Ivan Brlek, strojnik

Alojz Smrke, voznik-serviser

Diplome zaslužnim delavcem

Tudi letos smo v tozdu Strojno prometni obrat podelili osem tozdovih nagrad oziroma diplom. Komisija ni imela lahkega dela, saj se je morala odločati med 26 prispelimi predlogi. Zinka Mihelič

Stane Tacer, strojnik

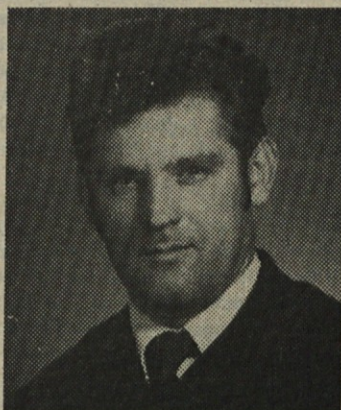
Mihael Borovnik, voznik

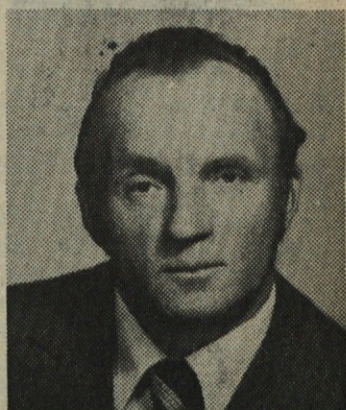
Rudi Misja, voznik

Stanko Štumberger, avtodvigalist

Franc Tertinek, žerjavist

Anton Toplak, strojnik

Precej Jugoslovanov živi v Avstraliji

Let na peti kontinent

Ponudila se mi je priložnost da obiščem najmlajši kontinent - Avstralijo. Letos so Avstralski praznovali 200 letnico, torej so mladi v svoji zgodovini. Avstralija je dokaj velika država, po velikosti šesta med državami. Meri nad 7,7 milijonov kvadratnih kilometrov in ima 16 milijonov prebivalcev.

Kot kontinent, bi lahko rekli, da je največji otok vulkanskega porekla na svetu, kar je razvidno po kamenu, ki obstajajo na določenih mestih kot posebna zanimivost za turiste.

Morda bi bila zanimiva oddaljenost od Ljubljane do prvega letališča v Avstraliji - Melbourne. Mesto Melbourne je na jugovzhodnem delu Avstralije, od Ljubljane pa je oddaljeno 16.790 km. Čisti let na tej relaciji traja 21 ur s tremi pristanki: v Beogradu (iz Beograda se leti direktno preko Melbourne v Sydney), Dubaju in Singapuru. Pristanki v teh dveh mestih so kratki, od ene do pol-dve ure.

Med tem časom potniki izstopijo v letališko poslopje, letalo pa oskrbijo z vsem, kar je potrebno za let. Ta letališča niso velika, vendar letališki prostori pestro opremljeni s trgovinami ter so zelo čista. Na obeh letališčih je bilo zelo toplo: od 28 do 30 stopinj celzija ter zelo vlažen zrak. Pristanki so bili ponoči.

Avstralija je po svoje zelo zanimiva. Kot sem omenil, je zelo prostorna in redko naseljena. Tvori jo šest držav in ena pokrajina. V teh šestih državah ali bolje rečeno državah, živi nekaj preko 16 milijonov prebivalcev. Obljudena je samo ob obali, v notranjosti pa toliko, da ni omembe vredno. To so prostranstva, ki si jih ne moremo predstavljati, npr. največja daljava med mesti je 6086 kilometrov. Ena izmed držav je Victoria z 227.600 kvadratnih kilometrov površine. Razprostira se južno in jugo-vzhodno z glavnim mestom Melbourne. V tej državi živi okrog 4.2 milijona prebivalcev, ozi-

roma v mestu Melbourne 2,8 milijona. Je druga država po številu prebivalcev v Avstraliji. Torej v tej državi živi močna četrtina vsega prebivalstva Avstralije.

Glavno mesto Avstralije je Canberra, vendar ne po številu prebivalcev, ki jih ima okrog 58.000, ampak zato, ker ima tam sedež federalna vlada. To mesto je sicer v drugi državi, severo vzhodno od Victorije z imenom New South Wales. Glavno mesto te države je Sydney.

Bival sem v mestu Melbourne. Domnevam, da bo morda zanimivo, da ga malo opišem. V tem mestu in bližnji okolici živi mnogo Jugoslovanov. Mesta v Avstraliji so si zelo podobna v tem, da so na ogromnih površinah. Jedro mesta je nekaj starejših in novejših visokih stavb, potem pa so vse nižje, oziroma posamezne nizke hiše. Za mesto Melbourne bi lahko rekli, da je to velika, oziroma ogromna vas.

Hiše so izredno pester, nobena ni podobna drugi. Pročelja so posebno značilna, saj so zelo pestro figurativno izdelana. Tudi na barve niso pozabili, so neverjetno pisane, kot v Disneyu. Take hiše tvorijo dokaj široke ulice. Posebnost so tudi te hiše, ki so stisnjene med velike in moderne stavbe. Starost teh hiš je malo nad sto let, oziroma kakšne datirajo po letu 1900. Take hiše so torej v bližini mestnega jedra in se vrstijo ob dolgih ulicah. Novejši del mesta pa tvorijo nizke hiše lahke gradnje v kombinaciji lesene ogrodje brez ali s fasadno opeko. Zaradi takega načina gradnje mesta zavzemajo ogromne površine. V mestih je mnogo zelenih površin v obliki parkov in manjših zelenic ter drevja ali okrasnega grmičevja.

V mestu Melbourne je ogromno raznoraznih trgovin. So zelo velike in človek potrebuje mnogo časa, da si jih ogleda. V trgovinah je blaga za vsaki žep, cene so različne in seveda kvaliteta. Pozna se velika zasičenost trga, saj v trgovinah ni posebnega navala. Avstralija je veliki uvoznik raznega blaga. Lahko bi trdil, da so zastopane vse države sveta, ki karkoli izvažajo.

Uvoz najbrž ne bi bil potreben, ker imajo domačo industrijo dokaj razvito. Blago za preživljanje tudi ne bi bilo potrebno iz uvoza, saj doma pridelajo več kot porabijo. Uvažajo predvsem zato, da ugodijo ljudem, prebivalcem Avstralije, ki so dejansko iz vseh delov sveta.

Naslednjič malo zgodovine in življenja Avstralcev, predvsem naših priseljencev.

Ludvik Šnajder

Spominski posnetek je nastal leta 1948.

Iz fotoarhiva naših sodelavcev

Tudi to je zgodovina Gradisa

Izteka se tridesetletnica izhajanja Gradisovega vestnika. Zaradi izjemno aktualnih tekočih dogajanj v Gradisu in v družbi v letu 1988, smo namenili manj prostora preteklim dogodkom kot smo spčetka nameravali.

Tokrat objavljamo fotografijo, ki je stara dobrih 40 let in sega v čas ustanovitve naše enote na Ravnah (v Guštanju). Na sliki so predvsem delavke tedanje menze Gradisovega gradbišča v Guštanju.

Sedijo z leve proti desni:

Justina Gole, sedaj živi s skromno pokojnino na Ravnah, zadovoljna je s svojimi šestimi vnuki; **Ivanka Zajc**, šefinja kuhinje, naj bi (še) živel v Slovenj Gradcu zelo bolna; **Zidar Buček** (verjetno), doma iz Serdice v Prekmurju; **Rezka Srebre**, kuharica, živi zelo bolna v Kamniku,

je tašča našega donedavnega delavca Staneta Uhana; **Etelka Sampl**, tedanja kantinerka poleg tedaj zelo uporabljenega »rdečega koticika«, žena mizarja Tonea, soustanovitelja Sindikalnega odbora podjetja Gradis.

Stojijo:

Levo stoji kurirka **Marija**, poročena **Makovec**, živi blizu Murske Sobote; desno stoji bolničarka **Anica Gros**, živi na Ravnah sama in ob skromni pokojnini, pazi na otroke; drugi fantje so ob priliki fotografiranja kar tako pristopili in jih ne poznamo.

Tudi to je zgodovina Gradisa!

Abrahami!

December, zadnji mesec v letošnjem letu in v njem imamo samo osem Abrahamov, sodelavcev, ki so ali pa bodo do konca meseca napolnil 50 let. To je tudi najmanj letos, januar pa jih je imel največ, kar dvajset. Ob življenjskem jubileju jim čestitamo, želimo vse najboljše, še na mnoga zdrava leta in prijetno praznovanje.

- **Nikola Mirič** - GE Nizke gradnje Maribor
- **Stjepan Jambrošič** - GE Maribor
- **Niko Burnik** - Gradbena operativa Ljubljana
- **Marjana Dobovšek** - Inženiring Ljubljana
- **Niko Pilipović** - GE Jesenice
- **Pavel Horvat** - GE Maribor
- **Ivan Kucko** - GE Jesenice
- **Franc Buhinec** - GE Maribor

60-letniki

Če je že Abrahamov ta mesec nekaj manj, potem je 60-letnikov nekaj več in sicer pet:

- **Nikola Mihalčič** - GE Nizke gradnje Maribor
- **Mehmed Kendić** - Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana
- **Anton Ferlež** - GE Maribor
- **Alojz Zver** - Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana
- **Meho Tabaković** - Gradbena operativa Ljubljana

M. F.

Kenguruja v Avstraliji lahko srečaš vsepovsod.

S seje komisije za šport in rekreacijo

Zimske igre bodo na Kobli

»Nesoglasja z organizacijskim odborom letošnjih zimskih športnih iger Gradisa ne morejo uničiti vse športne aktivnosti v Gradisu«, je bilo slišati, še predno se je začela seja komisije.

Zato se na seji člani komisije niso ukvarjali s preteklostjo in obrobni zadevami, ki s športom in rekreacijo, ki jo gojijo številni delavci Gradisa skozi vse leto, nimajo nič skupnega, temveč se je bolj usmerila na delo, oziroma načrte, kako tudi v prihodnje omogočiti tovrstno aktivnost kar največ delavcem.

Izdelan je bil okvirni program, ki bo seveda v veliki meri odvisen od finančnih sredstev, vendar pa bodo številne akcije lahko speljane tudi s skromnimi sredstvi in zagnanostjo, ki jo športnikom nikoli ne manjka.

Od sprejetih sklepov sta pomembna predvsem dva, da bo zimsko srečanje gradisovcev v prihodnjem letu na Kobli v organizaciji Gradbene operative Ljubljana in da bo srečanje športnikov Gradisa na letnih igrah tokrat na Ravnah. M. K.

2. mesto v močni mednarodni konkurenci

KK Gradis v Avstriji

Kegljaški klub Gradis se je sredi novembra udeležil 5. mednarodnega turnirja, ki ga je ob 10-letnici ustanovitve priredil kegljaški klub Kramsach iz Tirolske v Avstriji. Na turnirju je sodelovalo 26 ekip iz več držav: Avstrije, Madžarske, Italije, Zvezne republike Nemčije ter KK Gradis iz Jugoslavije.

Turnir je trajal od 5. do 19. novembra, torej celih štirinajst dni, v hotelu Iris v Kramsachu blizu Innsbrucka.

Ekipni rezultati so bili takšni: prvo mesto Klub Ferenzvaroš iz Budimpešte (5319 podrtih kegljev), drugo mesto KK Gradis (5106 kegljev), tretje Germanen Muenchen (5088 kegljev).

V tekmovalcu dvojic pa sta nekoliko nepričakovano naša tekmovalca **Darko Bizjak** in **Albin Juvančič** zasedla celo prvo mesto v konkurenci dvanajstih ekip. Juvančič (923 podrtih kegljev), Bizjak (960), skupaj 1883, drugo mesto sta zasedla člana madžarskega Ferenzvaroša Csanyi – večkratni svetovni prvak (1004) in Feber (852), skupaj 1856 in tretje mesto prav tako Madžara iz kluba

Graboplast Mraz (941) in Varga (865), skupaj 1806 podrtih kegljev.

Zelo nestrpnost smo pričakovali tudi razplet uvrstitev posameznikov, saj je sodeč po dosedanjih rezultatih imel član KK Gradis Albin Juvančič ob malo športne sreče možnost zasedeti tretje mesto. Toda športna sreča je hotela drugače in dosegli smo še večji uspeh, 2. in 4. mesto. Končna razvrstitev posameznikov je bila namreč takšna: 1. mesto Csanyi (Madžarska) 982 kegljev, 2. mesto Darko Bizjak 937 kegljev, 3. mesto Mraz (Madžarska) 915 kegljev, 4. mesto Albin Juvančič 908 kegljev in 5. mesto Summerer (Avstrija) 903 keglji.

Na turnirju so sodelovale tudi ženske ekipe, vendar Jugoslovank ni bilo. F. Hočevar

Najboljša Gradisova disciplina je bilo vlečenje vrvi – drugo mesto.

12. peterobj ob dnevu republike

Emona prva, Gradis zadnji

Peterobj, ki ga ljubljanske delovne organizacije ob Šmartinski cesti v Javnih skladiščih, organizirajo v tednu pred dnevom republike, je letos bil dvanajsti, vendar tudi zadnji.

Tako so se odločili v teh delovnih organizacijah, vendar so se tudi dogovorili, da bodo ohranili športno rekreativna tekmovanja med delavci teh kolektivov, samo oblika srečanja bo drugačna, bolj pestra in zanimivejša.

Rezultati:

Streljanje: 1. Carinarnica 679 krogov, 2. Ljubljanska banka 665, 3. BTC 594, 4. Emona 562 in 5. Gradis 562.

Namizni tenis: 1. Emona, 2. Ljubljanska banka, 3. Gradis, 4. BTC in 5. Carinarnica.

Kegljanje: 1. Emona 2373 podrtih kegljev, 2. Carinarnica 2231, 3. Ljubljanska banka 2212, 4. BTC 2131 in 5. Gradis 2095.

Vlečenje vrvi: 1. Emona, 2. Gradis, 3. BTC, 4. Carinarnica in 5. Ljubljanska banka.

Šah: 1. Emona, 2. Ljubljanska banka, 3. Carinarnica, 4. BTC in 5. Gradis.

Skupni vrstni red:

1. Emona, 2. Ljubljanska banka, 3. Carinarnica, 4. BTC – Javna skladišča, 5. Gradis.

C. P.

Novice iz KK Gradis

Vsi trije naši kegljači so sodelovali na 39. državnem prvenstvu za posameznike, ki je bilo 12. in 13. novembra v Novem Sadu, uvrstitve pa so bile drugačne od tistih na republiškem prvenstvu.

V dramatični končnici je bil D. Fučkar iz zagrebškega Medveščaka za deset kegljev boljši od našega svetovnega prvaka, **Borisa Urbanc**. Fučkar je podrl 1854 kegljev, Urbanc pa 1844. Tretji je bil Biber iz Medveščaka (1835 podrtih kegljev), četrti Hočevar, ki je to sezono zapustil Gradis in nastopa prav tako za Medveščak – podrl je 1800 kegljev. **Darko Bizjak** je bil osmi (1784 podrtih kegljev), **Albin Juvančič** pa deveti (1780 podrtih kegljev).

...

Na kegljišču športnega centra Vojvodina je bil tradicionalni turnir republiških in pokrajinskih reprezentanc ob dnevu republike za pokal bratstva in enotnosti. Med moškimi je pričakovano zmagala Slovenija.

V reprezentanci Slovenije so nastopili tudi trije kegljači Gradisa: **Boris Urbanc**, **Darko Bizjak** in **Albin Juvančič**. Najboljši je bil svetovni prvak Boris Urbanc, ki je za najboljši rezultat – 934 kegljev – dobil tudi posebno priznanje prireditelja, Kegljaške zveze Vojvodine. Slovenija je podrla 5304 kegljev, 2. Hrvatska 5278 kegljev, 3. Srbija 5201 kegljev, 4. Vojvodina 5186 kegljev, 5. Bosna in Hercegovina 5156 kegljev, 6. Makedonija 4646 kegljev in 7. Kosovo 4515 kegljev. C. P.

Bloudkova priznanja 1988

Plaketa Urbancu

Slovesno in prisrčno je bilo na Ptuj v petek, 25. novembra, ko so podelili Bloudkove nagrade in plakete najuspešnejšim športnikom v naši republici.

Med letošnjimi dobitniki Bloudkovih plaket je bil tudi Boris Urbanc, kegljač KK Gradis. Plaketo je prejel za izredne tekmovalne dosežke v kegljanju.

Na nekaj zadnjih tekmah je bil med strelci najboljši Miha Lukanc iz Celja.

Najbolj mirno roko in ostro oko je imela Judita Jezeršek iz LIO.

30 let strelskega društva Zorko Gradis

Uspel strelski turnir

Streljanje z zračno puško ima v Kovinskih obratih Maribor že 30-letno tradicijo. V tem času smo strelci za Gradis in še bolj za KO Maribor osvojili veliko število najvišjih mest na najrazličnejših tekmovanjih. Na Gradisovih igrah in na igrah slovenskih gradbenikov smo bili vedno na vrhu.

Ob 30-letnici našega dela smo organizirali strelski turnir. Povabili smo 11 strelskih družin iz Maribora ter vse strelce iz Gradisa, tako da se je tekmovanju udeležilo 90 tekmovalcev. Vabili smo tudi goste, vendar se razen predstavnikov Zveze strelskih organizacij Maribor drugi vabilu niso odzvali.

Tekma je trajala dva dni. V petek 18. novembra so tekmovali mariborski strelci na občinskem strelišču, v soboto pa strelci Gradisovih tozdov na strelišču Kovinskih obratov Maribor. Tekme so bile izredno kakovostne in o mestih je odločal le krog ali dva. Velik pomen tega turnirja je bil tudi v tem, da je združil Gradisove strelce iz cele Slovenije od Škofje Loke do Ptuja. Pri organiziranju turnirja sta tokrat finančno pomagala

tozda Gradbena enota Maribor in Nizke gradnje Maribor.

Vsi tekmovalci so bili izredno razpoloženi in prav srečni, da so se po dolgem času lahko pomerili na strelni črti in pa seveda pokramljali ob zaključku. Slišati je bilo mnenje, da se srečujemo edinole le še na športnih prireditvah, drugače pa se gradisovci med seboj skorajda ne poznajo.

Naša strelska družina je v preteklosti prejela mnoga priznanja, sedaj pa še zlato plaketo Zveze strelskih organizacij Maribora. Tudi najbolj zaslužni člani in članice smo dobili priznanja za dolgoletno delo v strelskem športu.

Po končani razglasitvi rezultatov in podelitvi priznanj je sledilo vedno prijetno kramljanje o strelstvu, seve-

Začela se je zvezna kegljaška liga

Dvojna zmaga Gradisa

Letošnjo sezono bodo kegljači drugič nastopali v enotni zvezni kegljaški ligi. Tekmovanja so se začela 3. decembra, nekaj pozneje kot lani, zadnje kolo pa bo na sporedu 26. marca 1989. leta. Kegljaci Gradisa so prva dva kola odigrali na domačem kegljišču, proti skopskem Rabotničkemu in Brodosplitu ter obakrat zmagali.

V prvi tekmi proti Rabotničkemu je bil izid 5173:4932. Naši kegljači so dosegli naslednje izide: Ivačič 851, Urbanc 891, Blaha 832, Janša 912, Juvančič 848 in Bizjak 839.

Drugi nasprotnik naj bi bil dosti trši, saj ima v svojih vrstah tudi dva reprezentanta, a je bila Gradisova zmaga kljub temu prepričljiva. Izid je bil 5383:5213. Naši so metali takole: Zdešar 897, Urbanc 883, Ivačič 892, Janša 893, Bizjak 901 in Juvančič 917.

Tretje in četrto kolo sta na sporedu 17. in 18. decembra. Gradis obakrat nastopa v gosteh, in sicer proti Zanatliji in Kanditu iz Osijeka. S tem bo letošnjega tekmovanja konec.

Po novem letu je naslednje kolo na sporedu 7. januarja, ko se bo Gradis pomeril z mariborskim Konstruktorjem, tudi tokrat v gosteh, v šestem in sedmem kolu, 14. in 15. januarja, pa bodo kegljači Gradisa gostili Tekstino in reški Kvarner.

C. P.

• Zlata priznanja ZSO Maribor so dobili **Valter Masten, Josip Humek in Bogomir Šenveter**. Srebrno priznanje je dobila **Elica Gaberc**, bronasta pa **Srečko Friš, Nevenka Šajn in Marjeta Rudolf**. Tudi strelska družina je podelila priznanja zaslužnim članom. Predsednik ZSO Maribor Aleksandar Mihajlovič pa je povedal nekaj besed o pomenu strelstva in poudaril, da morajo biti podeljena priznanja spodbuda za še plodnejše delo v strelskem športu.

da tokrat tudi o dogodkih izpred 30 let.

Prvi dan tekmovanja, ko so tekmovalke ekipe iz Maribora, sta pri moških in ženskih reprezentancah zmagale ekipe strelske družine Avgust Majerič, strelke Zorko – Gradis so bile četrte, strelci pa šesti.

Drugi dan tekmovanj, ko so tekmovalke Gradisove ekipe, je med ženskami prvo mesto dosegla ekipa KO Maribor, drugo GE Celje, tretje GE Maribor, četrto SPO in peto DSSS. Med moškimi ekipami so bili najboljši Celjani, sledili so strelci KO Maribor, tozda LIO Iz Škofje Loke, Gradenj iz Ptuja, DSSS, Nizkih gradenj iz Maribora, sedmi so bili veterani.

Med posameznicami je bila najboljša Judita Jezeršek, druga je bila Nevenka Šajn in tretja Marjeta Dekleva. Med moškimi pa je dosegel najb.še rezultate Miha Lukanc, drugi je bil Bogo Šenveter, tretji pa Josip Humek.

Besedilo: J. Humek
Slike: C. Pavlin

Priznanje Marici Langeršek

Na praznovanje 30-letnice strelske družine Zorko Gradis je bila povabljen tudi Marica Langeršek, sedaj že upokojenka.

Dolga leta je bila med najboljšimi strelci v Gradisu in dolgoletna članica reprezentance Gradisa na športnih igrah gradbenic Slovenije in Jugoslavije.

Ob jubileju strelske družine Zorko Gradis smo se ji želeli zahvaliti za njeno aktivnost in dosežene rezultate, zato smo ji podelili plaketo. Bila je neizmerno vesela, zahvalila se je in omenila, da smo edini, ki še cenimo njeno nekdanjo aktivnost in ki je nismo pozabili.

Srečko Friš

Marica Langeršek.

GRADISOV VESTNIK

je glasilo delovne organizacije GIP GRADIS

Izdaja ga odbor za informacije: Srečko Friš – predsednik, člani: Marjan Čebokli, Aleksander Bojanič, Franjo Štromajer, Polona Kejžar in Milan Marčič – tajnik.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik: Cveto Pavlin.

Člani uredniškega odbora: Sonja Vršič, Zoran Debelak, Emil Korenjak, Ivanka Golob in Ludvik Rudolf.

Tisk: Tiskarna Ljudska pravica Ljubljana

Naklada: 8.800 izvodov

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana.

Telefon: (061) 441-422, int. 232 in 220